

de Rechtspraak

Raad voor de
rechtspraak

Ministerie van Veiligheid en Justitie
t.a.v. de Staatssecretaris van Veiligheid
en Justitie, mr F. Teeven
Postbus 20301
2500 EH DEN HAAG

Directie Strategie en
Ontwikkeling

bezoekadres
Kneuterdijk 1
2514 EM Den Haag

Correspondentieadres
Postbus 90613
2509 LP Den Haag

t 070-361 97 23
f 070-361 97 46
www.rechtspraak.nl

datum 14 november 2011
contactpersoon
doorkiesnummer
faxnummer
e-mail
ons kenmerk
uw kenmerk
onderwerp Advies over wetsvoorstel wijziging Boek 1 BW

Geachte heer Teeven,

Bij brief van 21 september jl., met kenmerk 5710133/11/6 verzocht u de Raad voor de rechtspraak (de "Raad") advies uit te brengen over het wetsvoorstel tot aanpassing van Boek 1 BW (het "wetsvoorstel").

De Wet openstelling huwelijk en de Wet geregistreerd partnerschap zijn in 2006 geëvalueerd. Het wetsvoorstel bevat een uitwerking van de materiële wijzigingen van Boek 1 BW naar aanleiding van deze evaluatie. Daarnaast worden in het wetsvoorstel voorstellen gedaan voor enkele andere materiële wijzigingen van Boek 1 BW.

Gehoord de gerechten adviseert de Raad u als volgt.¹

Een deel van de voorgestelde wijzigingen ziet op de verdere gelijkstelling van het geregistreerd partnerschap met het huwelijk. De Raad acht dit, gezien ook de uitkomsten van de evaluatie, een logisch uitgangspunt. De Raad merkt op dat de terminologie voor het begrip "geregistreerd partnerschap" in boek 1 niet eenduidig is. Zo wordt in de huidige wet in artikel 1:80a Burgerlijk Wetboek (hierna: BW) gesproken over het "aangaan van een geregistreerd partnerschap" als ook over "het registreren van een partnerschap". In het wetsvoorstel wordt in artikel 1:199 onder a BW de term "door een geregistreerd partnerschap is verbonden" gebruikt. De Raad acht dit niet consequent en meent dat in de voorgestelde

¹ De Raad voor de rechtspraak heeft op grond van artikel 95 Wet op de rechterlijke organisatie een wettelijke adviestaak met betrekking tot nieuwe wets- en beleidsvoorstellen die gevolgen hebben voor de rechtspraak. De adviezen worden vastgesteld na overleg met de gerechten. De Raad voor de rechtspraak is een adviescollege in de zin van artikel 79 en 80 van de Grondwet. Bij het opstellen van zijn adviezen beoordeelt de Raad voor de rechtspraak de voorgenomen wet- en regelgeving in het bijzonder op de gevolgen voor de organisatie en de werklast van de gerechten en op de (praktische) toepasbaarheid en uitvoerbaarheid. Rechters zijn bij de behandeling van individuele zaken niet gebonden aan de inhoud van de wettelijke adviezen van de Raad voor de rechtspraak.

de Rechtspraak

Raad voor de
rechtspraak

datum 14 november 2011
kenmerk
pagina 2 van 2

wijzigingen van zowel artikel 1:199 onder a en b BW, artikel 1:204 lid 1 onder a BW als ook van artikel 1:207 BW het begrip "aangaan van een geregistreerd partnerschap" uitgangspunt zou moeten zijn.

Met betrekking tot onderdeel O is de Raad van mening dat de bestaande verwijzing in artikel 1:253a BW naar artikel 1:377a lid 4 BW dient te vervallen en dat geen verwijzing naar artikel 1:377a lid 3 BW dient te worden opgenomen:

-De verwijzing naar artikel 1:377a lid 4 BW betreft in zoverre een vergissing daar genoemde bepaling ten tijde van de indiening van het wetsvoorstel waarbij onder meer het huidige artikel 1:253a BW tot stand kwam, nog bestond. Deze bepaling is echter per 1 mei 2007 komen te vervallen als gevolg van de wijziging van Boek 1 van het Burgerlijk Wetboek in verband met herschikking van de bevoegdheidsverdeling tussen rechtbank en kantonrechter. Het wetsvoorstel tot wijziging van o.m. artikel 1:253a BW lag toen al bij de Eerste Kamer en kon niet meer gewijzigd worden.

-In de MvT bij het huidige artikel 1:253a BW (Kamerstukken II 2004/05, 30 145, nr 3 p.15), dat betrekking heeft op gezamenlijke gezagsuitoefening, is aangegeven dat de ontzeggingsgronden voor omgang, genoemd in artikel 1:377a lid 3 BW uitdrukkelijk *niet* van overeenkomstige toepassing zijn verklaard. Dit is logisch en juist omdat gezamenlijk gezag immers contact impliceert, welk contact uitsluitend tijdelijk kan worden verbroken langs de weg van de gezagsregeling van artikel 1:253a lid 2, tweede volzin, aanhef en onder a BW. Het opnemen van een verwijzing naar artikel 377a lid 3 BW, dat betrekking heeft op een situatie van eenhoofdig gezag is hiermee strijdig.

Voor wat betreft het voorstel om het gezagsregister op één plaats te kunnen houden (onderdeel L) merkt de Raad op dat dit recht doet aan de situatie van vandaag de dag, waarbij het niet meer vanzelfsprekend is dat gebeurtenissen in het leven van een kind zich steeds zullen afspelen in het arrondissement van zijn geboorte. Daarbij komt dat met het gebruik van een eenduidig systeem op één plaats verschillen in registratie kunnen worden voorkomen. Voorbereidingen voor een centraal ontsloten gezagsregister worden reeds getroffen. De verwachting is dat dit eind 2011/begin 2012 zal worden opgeleverd.

Het voorstel om het ouders mogelijk te maken om door middel van een aantekening in het gezagsregister aan te geven wie na het overlijden van de ouders de voogdij over hun kinderen zal/zullen uitvoeren (onderdeel R), zal zeker in een behoefte voorzien. De Raad verwacht dan ook dat deze wijziging tot een (forse) toename van het aantal verzoeken tot aantekening in het gezagsregister zal leiden en daarmee (mogelijk) tot een verminderde vraag bij het notariaat naar het vastleggen van de voogdij bij testament.

de Rechtspraak

Raad voor de
rechtspraak

datum 14 november 2011
kenmerk UIT 4308 S&O / DK
pagina 3 van 2

Werklast

De inschatting van de Raad is dat de invoering van het wetsvoorstel geen substantiële werklastgevolgen met zich mee zal brengen.

Hoogachtend,

Mr. J.C. van Dijk,
Lid Raad voor de rechtspraak

SV&J/S&G/OW

Koninklijke Notariële
Beroepsorganisatie

Ministerie van Veiligheid en Justitie
T.a.v. de heer F. Teeven
Postbus 20301
2500 EH DEN HAAG

Ministerie van Justitie DIVERS DIV/OAB/AL-OD	
Dossier	_____
Datum	_____
Nummer	_____
Ambt.	_____

Den Haag, 23 november 2011

Uw kenmerk : 5710133/11/6
Ons kenmerk :
Doorkiesnr. :
E-mail :
Betreft : Consultatie wetsvoorstel wijziging Boek 1 BW

Geachte heer Teeven,

Bij brief van 21 september 2011 heeft u de Koninklijke Notariële Beroepsorganisatie (KNB) ter advisering toegezonden een concept-wetsvoorstel tot aanpassing van Boek 1 van het Burgerlijk Wetboek (BW). Bij deze voldoe ik aan uw verzoek.

De – vanuit notarieel oogpunt bezien – meest in het oog springende verandering is de introductie van de mogelijkheid om de zogenaamde testamentaire voogdij anders dan bij notariële akte te regelen, namelijk door aantekening in het gezagsregister. Over dit voorstel en de toelichting daarop heeft de KNB de volgende vragen en opmerkingen.

In de toelichting wordt over het motief voor deze verandering gemeld dat is gebleken 'dat voor veel ouders de gang naar de notaris voor het laten opmaken van een testament om een of twee personen als voogd aan te wijzen een brug te ver is'. Voorop staat dat de KNB het zou betreuren als ouders een drempel ervaren om naar de notaris te gaan en dat de KNB het de taak van het notariaat acht om dergelijke drempels weg te nemen. De KNB mist echter een onderbouwing van deze stelling in de toelichting. Waaruit is gebleken dat voor ouders een bezoek aan de notaris een brug te ver is?

De achtergrond van het thans geldende voorschrift dat de aanwijzing van een voogd bij notariële akte of bij testament moet plaatsvinden, is gelegen in de waarborgen die de notariële akte biedt en voorts in de voorlichting door de notaris aan de ouders.

De waarborgen die een notariële akte biedt zijn, toegespitst op de voogdijbeschikking, de volgende. Een notaris is verplicht te controleren of de ouder in vrijheid zijn wil heeft kunnen bepalen en dus niet onder dwang van anderen een bepaalde voogdijbeschikking maakt. Een notaris is verplicht de identiteit te controleren van de ouder zodat uitgesloten is dat een ander dan de ouder de voogdijbeschikking maakt. De voorschriften aangaande bewaring van een notariële akte zorgen ervoor dat een voogdijbeschikking niet in het ongerede kan raken. In verreweg de meeste gevallen is een voogdijbeschikking onderdeel van een testament.

Testamenten worden in het Centraal Testamentenregister geregistreerd en zijn dus eenvoudig te traceren.

De voorlichting aan de ouder zal onder meer maar niet uitsluitend het volgende omvatten. Een notaris zal met de ouder verschillende mogelijkheden bespreken om de zorg voor een kind vorm te geven. Een testamentair bewind kan nuttig zijn en niet iedere ouder zal van deze mogelijkheid op de hoogte zijn. Een taakverdeling tussen twee personen kan wenselijk zijn. Een notaris zal in een persoonlijk gesprek gericht kunnen inspelen op de concrete omstandigheden van de desbetreffende ouder en zijn advies op deze omstandigheden kunnen afstemmen.

De KNB zou graag nader toegelicht zien of naar uw mening aantekening in het gezagsregister middels een modelformulier dezelfde waarborgen biedt als de notaris op het gebied van wils- en identiteitscontrole en voor bewaring en traceerbaarheid van de voogdijbeschikking. Neemt de overheid de taak van de notaris op het gebied van voorlichting en advisering van de ouders over? En zo ja, hoe gaat de overheid die taak vormgeven? Ook op deze punten zwijgt de toelichting.

De conclusie van de KNB is dat de noodzakelijkheid van dit onderdeel van het wetsvoorstel niet is onderbouwd en dat een toelichting over hoe wordt voorzien in de waarborgen die de notaris biedt, ontbreekt.

Hoogachtend,

mr. M.I.W.E. Hillen-Muns
Notarieel Juridisch Bureau KNB

Stichting donorgegevens kunstmatige bevruchting
Postbus 16077
2500 BB Den Haag
tel. 070 – 340 60 59

1-56

Aan:
Ministerie van Veiligheid en Justitie
DG Wetgeving, Internationale Aangelegenheden en
Vreemdelingenzaken
Directie Wetgeving
Sector privaatrecht

Postbus 20301
2500 EH Den Haag

Betreeft: Consultatie concept-wetsvoorstel wijziging Boek 1 BW (lesbisch ouderschap), uw brief van 21 september 2011.

Den Haag, 4 oktober 2011

Geachte mevrouw Blokland,

Graag maken wij gebruik van de door de Staatssecretaris van Veiligheid en Justitie geboden mogelijkheid om een reactie te geven op het concept-wetsvoorstel wijziging Boek 1 BW (lesbisch ouderschap).

Wij hebben ruim anderhalf jaar geleden al een reactie gegeven op een eerder concept-wetsvoorstel lesbisch ouderschap. Deze brief d.d. 4 februari 2010 hebben wij bijgevoegd. De strekking van deze eerdere brief is onverkort van toepassing op het huidige concept-wetsvoorstel wijziging Boek 1 BW en dat bevreemdt ons.

Uit de gegevens die verrichters van kunstmatige donorbevruchting volgens de huidige regelgeving bij ons moeten aanleveren in geval van een succesvolle kunstmatige donorbevruchting, kunnen wij niet opmaken of de donor wel of niet een bekende van de moeder is. Zie artikel 2, eerste en tweede lid, van de Wet donorgegevens kunstmatige bevruchting en de artikelen 2 en 3 van het Besluit donorgegevens kunstmatige bevruchting voor een overzicht van over de donor, de moeder en de behandeling bij ons aan te leveren gegevens. Uit de door ons af te geven verklaring kan dus niet blijken of de donor bij de biologische moeder bekend is. De verklaring van onze stichting kan slechts inhouden dat het kind door en ten gevolge van kunstmatige donorbevruchting is verwekt.

Bij de behandeling van verzoeken om verklaringen hebben wij tot voor kort altijd getracht bij de verrichters van kunstmatige donorbevruchting te achterhalen of de donor wel of niet een bekende van de moeder is. Een aantal verrichters was bereid deze informatie aan ons te verstrekken, zodat wij aan de verklaring konden toevoegen dat de identiteit van de donor ten tijde van de bevruchting onbekend was voor de moeder. Een aantal verrichters gaf echter aan dat deze informatie niet behoort tot de informatie over de donor die zij wettelijk aan ons moeten verstrekken en weigerde dan ook deze informatie aan ons te verstrekken. Vanwege dit laatste gegeven hebben wij inmiddels besloten geen informatie meer op te vragen waarvoor geen wettelijke grondslag bestaat.

Volgens ons zou de oplossing voor bovenstaand probleem het volgende kunnen zijn. De Wet donorgegevens kunstmatige bevruchting zou zodanig moeten worden gewijzigd dat verrichters van

kunstmatige bevruchting aan ons bekend moeten maken of de donor wel of niet een bekende is van de moeder. Alleen dan kunnen wij aan de verklaring toevoegen dat de identiteit van de donor onbekend is voor de moeder (en worden de belangen van een eventuele bekende donor niet geschaad).

Persoonsgegevens van de donor nemen wij nooit op in een verklaring. Deze worden uitsluitend, in persoon, verstrekt aan een donorkind van 16 jaar en ouder, indien wij, na raadpleging van de donor en het voeren van gesprekken met de donor en gesprekken met het donorkind, positief beslissen op de aanvraag om de persoonsidentificerende donorgegevens van het donorkind. Het niet opnemen van de persoonsidentificerende donorgegevens in de verklaring, kan dan ook, in tegenstelling tot wat u voorstelt, niet strekken tot bevestiging dat het kind is verwekt met zaad van een onbekende donor.

Tot zover onze reactie op het concept-wetsvoorstel lesbisch ouderschap. Wij zijn van harte bereid nader met u in overleg te treden.

Met vriendelijke groet,
namens het bestuur van de Stichting,

mevrouw drs. M. Bjesot
secretaris

SV&J/36/DW

Ministerie van Veiligheid en Justitie
T.a.v. staatssecretaris mr. F. Teeven MPM
Postbus 20301
2500 EH DEN HAAG

NVVB Boerhaavelaan 14
2713 HX Zoetermeer
Postbus 79
2700 AB Zoetermeer

t 079 - 361 77 47
f 079 - 362 37 47
i www.nvnb.nl
e nvvb@nvnb.nl

ING 491717

KvK 40482707

BTW nr 8062.03.845.B.01

Inlichtingen bij

Datum 22 november 2011

Ons kenmerk

Uw kenmerk

Onderwerp: Wijzigingen van Boek 1 van het Burgerlijke Wetboek

Geachte heer Teeven,

Het bestuur van de NVVB reageert middels deze brief op de internetconsultatie welke betrekking heeft op de wijzigingen van Boek 1 van het Burgerlijke Wetboek.

Hierbij zijn de belangrijkste voorgenomen wijzigingen dat de mannelijke geregisteerde partner van de moeder als vader wordt geregistreerd en dat de gehuwde man geen rechterlijke toestemming meer nodig heeft om een kind te kunnen erkennen.

De NVVB heeft bij de betreffende wetsartikelen een vraag en een aantal opmerkingen:

Artikel 69, lid 1 onder a: heeft dit tot gevolg dat mogelijk ook kleinkinderen het huwelijk van hun grootouders nog nietig kunnen laten verklaren?

Artikel 199, lid 2: dit artikel zou ertoe moeten leiden dat ook artikel 5, lid 6 aangepast wordt (art. 5, lid 6 gaat over de naamskeuze na ontkenning van het vaderschap van de overleden echtgenoot van de moeder). Artikel 5, lid 6 zou derhalve aangevuld moeten worden met de overleden geregisteerde partner van de moeder.

Artikel 200, lid 2: dit artikel zal ook aangepast moeten worden. Het bestuur van de NVVB gaat er namelijk van uit dat de wetgever hier beoogt dat de vader het vaderschap ook niet moet kunnen ontkennen, indien hij voor het geregistreerd partnerschap van de moeder kennis heeft genomen van de zwangerschap.

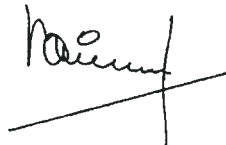
Artikel 247, lid 5: in dit artikel is onze suggestie dat de woorden "anders dan door de dood" worden toegevoegd, net als in het nieuwe lid 4.

De NVVB ziet graag dat rekening wordt gehouden met bovenstaande opmerkingen in de voorgestelde wijzigingen en verbeteringen in Boek 1 BW.

Met vriendelijke groet,
Nederlandse Vereniging voor Burgerzaken

C. Meesters
Voorzitter

B. Wilpshof
Secretaris

De staatssecretaris van Veiligheid en Justitie
Mr. F. Teeven
Postbus 20301
2500 EH Den Haag

Datum

24 november 2011

Kenmerk

Uw kenmerk

Onderwerp

Consultatie wetsvoorstel wijziging Boek I BW

Geachte heer Teeven

Bij brief van 21 september 2011 zond u de Nederlandse Vereniging voor Rechtspraak (NVvR) ter advisering het concept-wetsvoorstel tot aanpassing van Boek I van het Burgerlijk Wetboek (BW). Het concept-wetsvoorstel is besproken in de Wetenschappelijke Commissie van de NVvR.

Het concept-wetsvoorstel geeft de NVvR aanleiding tot het maken van de volgende opmerkingen.

Onder dankzegging voor de geboden gelegenheid tot advisering, deelt de NVvR u mede dat het wetsvoorstel haar geen aanleiding heeft gegeven tot het maken van specifieke opmerkingen. De NVvR kan zich vinden in de voorgestelde wijziging van Boek I BW.

Namens het bestuur van de Nederlandse Vereniging voor Rechtspraak,
de Wetenschappelijke Commissie,

J. Silvis
voorzitter

Aan de Staatssecretaris van Veiligheid en Justitie
De weledelgestrenge heer
Mr F. Teeven
Postbus 20301
2500 EH DEN HAAG

Datum: 23 november 2011
Betreft: wetsvoorstel wijziging Boek 1 BW en wetboek BRv

Tevens per e-mail:

Geachte heer Teeven,

Dank voor uw uitnodiging om op het bovengenoemde wetsvoorstel te reageren. Namens het bestuur van de vereniging van Familierecht Advocaten Scheidingsmediators (vFAS) maken wij daar graag gebruik van.

De vFAS juicht het toe dat het wetsvoorstel streeft naar een gelijkstelling van gehuwden en geregistreerde partners.

Het wetsvoorstel maakt met wijziging van art. 1:199 BW terecht een einde aan de bestaande situatie dat de vader van een kind dat geboren wordt binnen een geregistreerd partnerschap, het kind dient te erkennen. Zodoende ontstaat straks voor kinderen die staande een geregistreerd partnerschap worden geboren eveneens de situatie – net als bij gehuwde ouders- dat er van rechtswege een familierechtelijke relatie tussen het kind en de vader ontstaat.

De vFAS is verder positief over de voorgestelde wijziging om ook kinderen de bevoegdheid te geven de nietigheid van een huwelijk van een ouder in te roepen op grond van art. 1:69 BW. Thans kunnen alleen ouders de vernietiging inroepen van een huwelijk van een kind. De wijziging biedt kinderen erfrechtelijke bescherming tegen een onbezonnen huwelijk dat wordt aangegaan door een wilsonbekwame ouder of die anderszins niet bevoegd is om een huwelijk aan te gaan. In een maatschappij die in toenemende mate vergrijsd en waarin ouderen steeds langer leven, voorziet deze wijziging in een behoefte.

U stelt verder voor om de nietigheid van een erkenning van een kind door een man die ten tijde van de erkenning met een andere vrouw is gehuwd te laten vervallen (art. 1:204 lid 1 sub e BW). Deze wijziging maakt het mogelijk dat kinderen zonder meer erkend kunnen worden door vaders die ten tijde van de erkenning van het kind met een andere vrouw dan de moeder zijn gehuwd of een geregistreerd partnerschap zijn aangegaan. De opheffing acht het bestuur van de vFAS in het belang van het kind. Bovendien blijkt in de praktijk dat rechtbanken een dergelijk erkenning door de man die met een andere vrouw gehuwd is in de regel toch al geldig verklaren.

In het te wijzigen art 1:229 BW wilt u aan adoptieouders die niet gehuwd zijn of geen geregistreerd partnerschap zijn aangegaan van rechtswege het gezag toekennen. De wet voorziet nu niet expliciet in de uitoefening van het gezag voor deze groep ouders, terwijl in de praktijk en literatuur over het algemeen wordt aangenomen dat adoptie ook dan gezamenlijk gezag tot gevolg heeft/moet hebben. De vFAS acht dit ook in het belang van kinderen.

In het te wijzigen art 1:292 BW wordt het voor ouders mogelijk gemaakt om in een openbaar register in de zin van art 1:244 BW de benoeming van een voogd te laten aantekenen als na het overlijden van een ouder niemand van rechtswege meer het gezag over een kind uitoefent. Deze mogelijkheid laat de benoeming van een voogd in een testament onverlet. Beslissend wordt de benoeming die het meest recent heeft plaatsgevonden. Ook dit voorstel vindt de vFAS een verbetering. Het biedt burgers de mogelijkheid om zonder tussenkomst van een notaris de benoeming te regelen. Wel acht de vFAS het van belang dat wordt geregeld dat de benoemingen tot voogd in het register niet eerder openbaar worden gemaakt dan na het overlijden van de ouder en er een gezagsvacuüm is ontstaan. Dan pas immers is de benoeming rechtens relevant.

De overige voorgestelde wijzigingen zien op gelijkstelling van gehuwden en geregistreerde partners en op (redactionele) correcties waarmee het bestuur van de vFAS instemt.

Resumerend vindt het bestuur van de vFAS dat het wetsvoorstel uitstekende voorstellen bevat en bijdraagt aan de verbetering van de rechtspositie van kinderen, in het bijzonder die van ouders die een geregistreerd partnerschap zijn aangegaan.

In het vertrouwen u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd, verblijven wij,

Hoogachtend,

Anke Mulder
Voorzitter vFAS

Menno van Gaalen
Bestuurslid vFAS

Aan de Staatssecretaris van Veiligheid en Justitie
De heer mr. F. Teeven
Postbus 20301
2500 EH Den Haag

Betreft : Aanbieding advies wetsvoorstel wijziging Boek 1 Burgerlijk Wetboek
Contactpersoon :
Doorkiesnummer :
E-mail :
Datum : 10 november 2011
Uw kenmerk :
Ons kenmerk :
Onderwerp : wetsvoorstel wijziging Boek 1 Burgerlijk Wetboek

Geachte heer Teeven,

Naar aanleiding van uw adviesaanvraag d.d. 21 september 2011 over het conceptwetsvoorstel tot aanpassing van Boek 1 van het Burgerlijk Wetboek en van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering mede in verband met de evaluatie van de Wet openstelling huwelijk en de Wet geregistreerd partnerschap (hierna wetsvoorstel wijziging Boek 1) laat de Raad voor Strafrechtstoepassing en Jeugdbescherming (hierna: Raad) u graag het volgende weten.

Achtergrond wetsvoorstel

Uit de memorie van toelichting blijkt het volgende. Op 1 januari 1998 is het geregistreerd partnerschap wettelijk geregeld. Toen op 1 april 2004 het huwelijk werd opengesteld voor paren van gelijk geslacht was het de vraag of er nog behoefte bestond aan het geregistreerd partnerschap. Hierop zijn de Wet openstelling huwelijk en de Wet geregistreerd

partnerschap geëvalueerd.¹ Uit deze evaluatie blijkt dat het geregistreerd partnerschap een instituut is dat een meer zakelijke betekenis voor paren heeft, die dan ook afwijkt van het huwelijk met zijn van oudsher symbolische betekenis en traditie. Voor de mensen die hun relatie zakelijk willen bevestigen, biedt het geregistreerd partnerschap een alternatief. Het instituut voorziet daarom in een behoefte. Het kabinet meent, gelet op deze evaluatie, dat het geregistreerd partnerschap op een aantal punten verder gelijk moet worden gesteld met het huwelijk. Daarom stelt het kabinet een aantal wijzigingen voor. Daarnaast wordt met dit wetsvoorstel uitvoering gegeven aan het Europees Verdrag inzake de adoptie van kinderen. Tot slot wordt een aantal andere inhoudelijke wijzigingen op het terrein van het personen- en familierecht voorgesteld en worden enkele redactionele onjuistheden hersteld.

De Raad zal hieronder een enkele opmerking maken en vervolgens twee kanttekeningen plaatsen.

Algemene opmerkingen

De Raad kan zich vinden in de keuze van dit kabinet om het geregistreerd partnerschap meer gelijk te stellen met het huwelijk. De Raad kan zich tevens vinden in het verlengen van de bewaartermijn voor adoptiedossiers en het herstel van enkele redactionele onjuistheden. De Raad heeft een tweetal kanttekeningen bij de voorgestelde wijzigingen op het gebied van het personen- en familierecht.

Enkel nog centrale ontsluiting gezagsregister

Voorgesteld wordt om artikel 244 van Boek 1 van het Burgerlijk wetboek (Bw) aan te passen om het zogenaamde gezagsregister centraal te ontsluiten en meer centraal te gaan houden. Reden hiervoor is dat het gezagsregister op die wijze gemakkelijker raadpleegbaar is voor zowel gerechten, andere instanties als de burger. Het voorgestelde artikel 244 Boek 1 Bw maakt het mogelijk het gezagsregister bij zowel de rechtbanken als op een andere bij algemene maatregel van bestuur aan te wijzen plaats of plaatsen te houden. Eenvoudige toegang tot het gezagsregister acht de Raad positief en de Raad is voorstander van centrale ontsluiting van deze gegevens. De Raad vraagt zich

---

¹ K. Boele-Woelki, I. Curry-Sumner, M. Jansen & W. Schrama, *Huwelijk of geregistreerd partnerschap? Een evaluatie van de Wet openstelling huwelijk en de Wet geregistreerd partnerschap in opdracht van het Ministerie van Justitie*, 2006.

af of het zinvol is om de mogelijkheid het gezagsregister bij de rechtbanken te houden, te handhaven. Hierdoor kunnen verschillen in de diverse registers ontstaan over hetzelfde rechtsfeit omtrent één minderjarige. De Raad beveelt aan het voorgestelde artikel 244 van Boek 1 Bw aan te passen zodat het gezagsregister slechts nog kan worden gehouden op één centrale plaats. Indien het echter de bedoeling van het kabinet is de centrale ontsluiting gefaseerd in te voeren, verdient het aanbeveling dit in de toelichting te verduidelijken en daarbij te noemen op welke termijn de gegevens centraal worden ontsloten.

Terzijde merkt de Raad ten aanzien van het gezag nog het volgende op. Naar huidig recht is het zo dat kinderen enkel in het gezagsregister worden opgenomen indien daarvan aantekening is gemaakt in het gezagsregister. Als een kind binnen het huwelijk wordt geboren, hebben de beide ouders van rechtswege het ouderlijk gezag over dat kind. Hiervan wordt dan geen aantekening gemaakt in het gezagsregister. In de praktijk is de Raad gebleken dat dit nog wel eens tot onduidelijkheid kan leiden en het verdient daarom aanbeveling dit te verduidelijken, bijvoorbeeld door in het centraal te houden gezagsregister van alle kinderen de gezagsouder(s) of voogd op te nemen. Hierbij kan bijvoorbeeld worden aangesloten bij de gegevens in de gemeentelijke basisadministratie.

Geschillenregeling bij aanwijzing voogd na overlijden

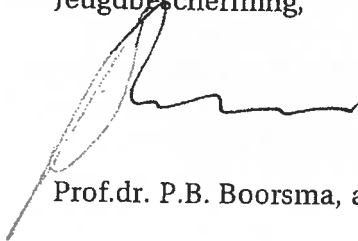
Ten aanzien van artikel 292 van Boek 1 Bw wordt voorgesteld om ouders een alternatief te bieden voor de testamentaire voogdij. Een ouder kan in de voorgestelde procedure met behulp van een door hem in te vullen formulier één of twee personen als voogd aanwijzen die na zijn overlijden het gezag over zijn minderjarige kind verkrijgen door aanvaarding van de voogdij. De aantekening hiervan wordt opgenomen in het gezagsregister. Ook wordt in het voorgestelde artikel 292 lid 4 van Boek 1 Bw voorzien in een conflictregel voor het geval dat een ouder zowel bij testament als door middel van aantekening in het gezagsregister heeft voorzien in het aanwijzen van een voogd. In dat geval heeft de aanwijzing die het meest recent heeft plaatsgevonden gevolg.

Het voorgestelde artikel voorziet echter niet in de omstandigheid dat twee gezagdragende ouders van mening verschillen over de aan te wijzen voogd na overlijden en allebei een formulier invullen waarin zij ieder kiezen voor

verschillende voogden. Toestemming van de andere ouder met gezag voor het maken van een aantekening is op grond van de bepaling, zoals deze nu is geformuleerd, immers niet nodig. Indien beide ouders twee verschillende voogden hebben aangewezen, ontstaat er een probleem bij overlijden van beide ouders. In het gezagsregister staan dan verschillende voogden aangewezen. De Raad beveelt aan om artikel 292 boek 1 Bw aan te vullen met een geschillenregeling voor het geval ouders ieder een formulier invullen met van elkaar afwijkende meningen over de aan te wijzen voogd(en). Hierbij denkt de Raad aan verwijzing naar artikel 253a van Boek 1 Bw (geschillenregeling) of het creëren van een andere mogelijkheid zodat een geschil over de voogd na overlijden ter toetsing kan worden voorgelegd aan de rechter.

Erop vertrouwend u hiermee van dienst te zijn geweest,

Hoogachtend,
namens de Raad voor Strafrechtstoepassing en
Jeugdbescherming,

Prof.dr. P.B. Boorsma, algemeen voorzitter